

CHARM SANOATIDA QO'LLANILADIGAN YOG'LOVCHI MODDALARNING BUGUNGI HOLATI

Assistent Niyozova R.N., talaba 106-22KT Aslonova Muxlisa

Buxoro davlat texnika Universiteti

Hozirgi vaqtda charm sanoatida qo'llaniladigan hayvonot va o'simlik yog'larining sezilarli miqdori ham mavjud bo'lib, ularning tanqisligi, shuningdek, terini yog'lash uchun yog'lovchi material sifatida bevosita foydalanish zarurati muhim kamchiliklarga ega. Ushbu kamchiliklar triglitseridlarning tarvaqaylab ketgan tuzilishi bilan bog'liq bo'lgan tabiiy yog'lar va moylarning kimyoviy tarkibi va fizik xususiyatlarining o'zgaruvchanligiga, bir qator yog'larda to'yinmagan bog'lanishlarning mavjudligiga, ularning oksidlanish, qatronlanish va boshqa o'zgarishlarga moyilligini oldindan belgilab berib, teri sifatiga uni ishlab chiqarish va saqlash sharoitiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Yog'lash ta'sirining barqarorligi yog'lash usuli va intensivligiga, ayniqsa, ishlatiladigan yog'lash materiallarining turi va xususiyatlariga bog'liq. Ikkinchisini tanlash va iste'mol qilish xom ashyo turiga, tayyor mahsulotning maqsadiga va oshlash usuliga bog'liq.

Teri va mo'yna ishlab chiqarishda qo'llaniladigan moylash vositalari tabiiy (yog'lar va moylar), ularni modifikatsiyalash mahsulotlari va yog'ni qayta ishlash mahsulotlari, sintetik yog'lash vositalariga bo'linadi.

Mahsulot sifati masalalari texnologik muammolar bilan uzviy bog'liqdir. Xromlangan terilarni moylash uchun tabiiy yog'lar va moylarni, shuningdek ular asosidagi emulgatorlardan foydalanish, terining sifatida yuqori qovushqoq -plastik va eksplatasion xususiyatlarni ta'minlaydi. Biroq, tabiiy yog'larning yetishmasligi, yuqori narx, va ko'pincha past sifat ularni texnologik xususiyatlari bo'yicha

tabiiydan kam bo'lmagan sintetik yog'lovchi materiallari bilan almashtirish vazifasini qo'yadi.

So'nggi yillarda ikki holat charm sanoati uchun yuqori samarali moylash materiallarini yaratish masalasini keskinlashuviga olib keldi. Ulardan birinchisi, hayvonlarni himoya qilish yo'qolib ketish xavfi ostida turgan hayvonlarning ayrim turlari to'g'risidagi qonun qabul qilinganidan keyin tabiiy yog'lar, jumladan, baliq va dengiz moylarini ishlab chiqarishni keskin qisqartirishdir.

Ikkinchidan, ishlab chiqarilgan terilar assortimentining o'zgarishi - yumshoq xromli teri ishlab chiqarishni ko'paytirishni, ayniqsa og'ir vaznli xom ashyolardan emulsiyali yog'lashni talab qiluvchi, buning uchun esa emulgator sifatida kam sulfatlangan "yog'" lar ishlatiladi.

Tabiiy xom ashyo resurslari cheklanganligi sababli va shuningdek, charm sanoati oldiga qo'yilgan vazifalar - ishlab chiqarish hajmini oshirish, sifatini oshirish va

assortimentning kengayishi, hozirgacha cheklangan assortimentda charm sanoati sintetik moylash materiallaridan foydalanishni o'zlashtirdi.

Sintetik moylash materiallari va ular asosidagi emulgatorlar assortimentini kengaytirish, ulardan charm ishlab chiqarish jarayonlarida tanqis va qimmat tabiiy yog'lar o'rnida foydalanish bo'yicha ushbu ish oldiga quyidagi vazifalar qo'yildi:

sanoat sintetik yog'lar asosida yaxshilangan yog'li xususiyatlarga ega modifikatsiyalangan mahsulotlar ishlab chiqarish; tabiiy yog'li moddalarni almashtirish sharti bilan, ularni boshqa yog'lovchi moddalar bilan birgalikda qo'llash usullarini ishlab chiqish shular jumlasidandir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.Niyozova R.N., Xo'jaqulov K.R. Sintetik yog'larni modifikasiyalash va charm sanoatida qo'llash. Monografiya| -Buxoro: UMID nashriyoti, 2023/ 104 b

2. Камбаров Керим Ибрагим оглы .Модификация синтетического жира и применение его для жирования кож . Канд дисс. ,Киев – 1961с.

3. Nazhmutdinovna, Niyazova Rano. "Panel design." American Journal of Innovation in Science Research and Development 1.1 (2024): 12-16.

4. Ниёзова Раъно Нажмиддиновна. "Продукты переработки животных и растительных жиров." Science and Education 4.3 (2023): 242-247.

